

TUKAJ SEM, ČEPRAV...

TUKAJ SEM, KER...

TUKAJ SEM, DA BI...

UČENJE UČENJA

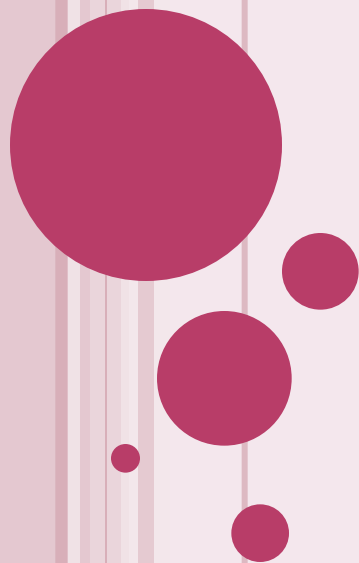
KAKO SE
UČITI???

“UČITI SE”; ha, ha.

**Spoštovani učenci, pred vami je nekaj idej
in priporočil, kako se učiti.**

**Pripravila: mag. Marinka Drogenik, svetovalna
služba**

Učenje, uf kaj je že to?

»Učenje lahko primerjaš s potjo, ki je strma in pelje na vrh gore. Najprej prideš do gore, nato si jo ogledaš in povzdigneš oči proti vrhu, proti svojemu cilju. Med potjo se velikokrat zazreš nazaj v dolino, da vidiš kje si bil in koliko si že prehodil.«

KAKO SE UČITI?

Oglej si naslov, kazalo, knjigo ter se nato ustavi ob poglavju, ki se ga boš učil.

Prebereš celotno poglavje, počasi.

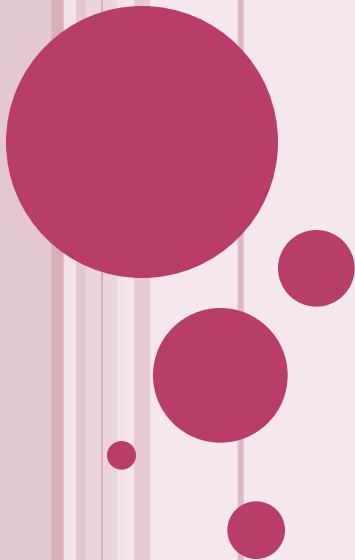
Razdeliš poglavja na smiselne enote

Podčrtaš ali izpišeš ključna dejstva.

Naredi miselni vzorec.

Še enkrat si počasi pogledaj celotno snov.

Od časa do časa ponovi snov ob miselnem vzorcu in bistvo skušaj ohraniti v spominu

**UČENJE KOT
REŠEVANJE
PROBLEMOV**

**KLASIČNO
POGOJEVANJE**

**OPERATIVNO
UČENJE**

**UČENJE
PRAVIL**

VRSTE UČENJA

**UČENJE
SPRETNOSTI**

**UČENJE
POJMOV**

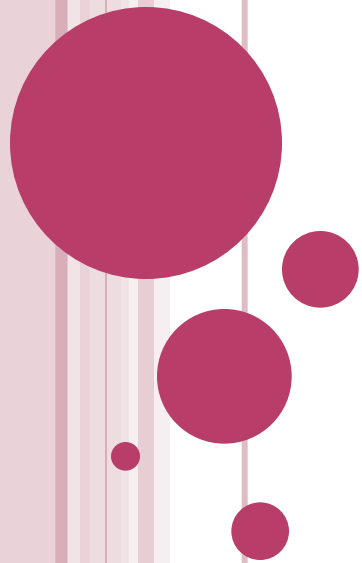
**UČENJE
RAZLIKOVANJA**

**BESEDNO
UČENJE**

DEJAVNIKI USPEŠNEGA UČENJA

NOTRANJI	ZUNANJI
a) fiziološki	a) fizikalni
b) psihološki	b) socialni
- sposobnosti	- družina
- predznanje	- šola, pouk, učitelj
-učne navade	- vrstniki
- motivacija, interesi	- družbenoekonomski sistem
- osebna prilagojenost	- množična komunikacijska sredstva

MOTIVACIJA IN UČENJE

MOTIVACIJA

- Motivacija je proces izvajanja (zbujanja) človekove aktivnosti, njenega usmerjanja na določene predmete in ravnavanja, da bi se dosegli določeni cilji.
- **Mnogim šolskim neuspehom botruje pomanjkanje motivacije, in ne sposobnosti.**

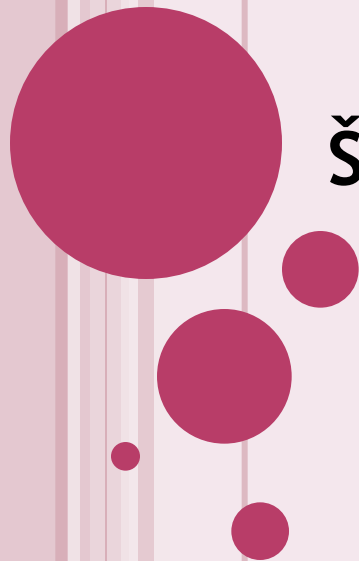
- ❖ **Motivacija pomaga racionalno izrabiti čas in sredstva za izobraževanje, v učenje vložiti potrebno energijo in napore. Če je človek motiviran, se je pripravljen učiti v najrazličnejših situacijah, včasih tudi v izrazito neugodnih razmerah.**

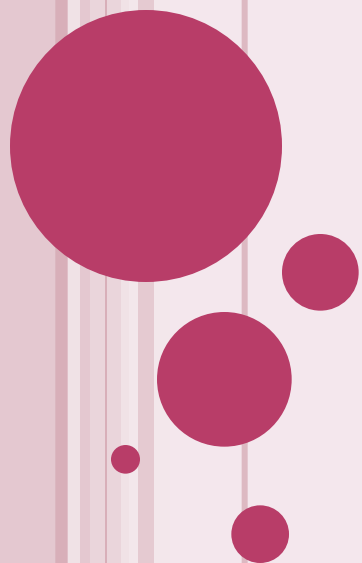

Kaj je pomembnejše za učenje: sposobnost ali motivacija?

Sposobnosti so samo možnost za učenje.

Šele motivi to možnost uresničijo.

UČNE NAVADE

DELOVNE
NAVADE

UČNE
TEHNIKE

METODE
UČENJA

Predstavljajo celoto
Vseh načinov
ravnanja v učni
situaciji, pridobljenih
z vajo in
ponavljanjem.

DELOVNE NAVADE

Načrtovanje
časa
za
učenje

Smotrna
ureditev
prostora in
časa za
učenje

Redno
učenje

Urejenost
učnih
pripomočkov

Koncentrirano
delo kljub
zunanjim
motnjam

Dejavnosti, ki so sestavni del učenja

Uporaba raznih sredstev za učenje

Zapisovanje po razlagi, kako se učimo iz učbenika, kako delamo preglednice

so uspešni načini učenja

Sredstva za pisanje, risanje, učbeniki in drugi viri informacij

**So ustaljeni postopki,
s katerimi
pridobivamo
znanje**

**Kako razdeliti
snov
glede na čas
in glede na
vsebino**

**METODE
UČENJA**

**Kako snov
ponavljamo**

SLABE UČNE NAVADE UČENCEV

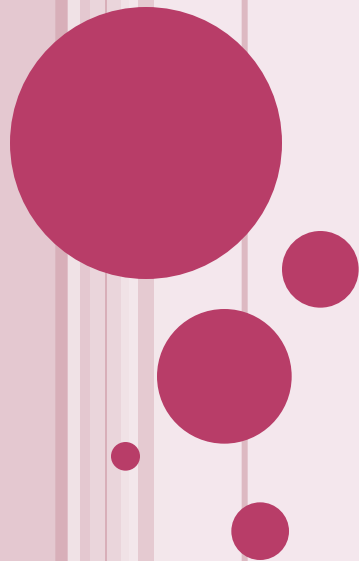
**Med branjem preskočijo slike,
tabele, grafikone, skice, zemljevide**

**Ne podčrtujejo pomembnih misli
in pojmov**

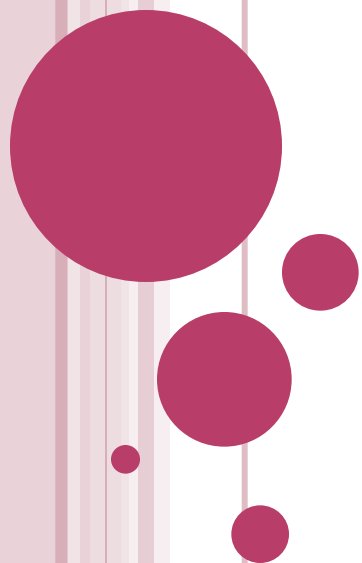
**Ne delajo zapiskov, miselnih
vzorcev**

**Učijo se, ko čutijo za to primerno
razpoloženje**

**Zaradi pretiranega učenja slabo spijo,
so preutrujeni**

KAKO SE UČIMO GLEDE NA STIL
ZAZNAVANJA

KANAL ZNAČILNOST	KINESTETIČNI KANAL	AUDITIVNI KANAL	VIZUALNI KANAL
SLOG UČENJA	Nekaj naredi, je neposredno udeležen	Uči se z verbalnimi napotki, ki mu jih dajejo drugi ali si jih daje sam	Uči se s pomočjo vida, z gledanjem demonstracij
BRANJE	Najraje ima zgodbe, v katerih pride hitro do dejanj; pri branju se premika, ni strasten bralec	Ljubi dialoge, gledališke igre, izogiba se dolgim opisom; velikokrat samo premika ustnice ali v sebi izgovarja	Rad ima opise, včasih prekine branje in gleda v zrak; intenzivna koncentracija
SPOMIN	Najbolj si zapomni nekaj, kar je bilo storjeno in ne, če je to videl ali slišal	Zapomni si imena, pozabi obraze	Zapomni si obraze, pozabi imena; zapisuje si stvari, dela zabeležke

STILI ZAZNAVANJA

- **Vizualni (vidni)** - si zapomni predvsem slikovno gradivo, težko si zapomni ustna navodila, stvari ureja po barvah, želi pregled, vizijo (na papirju kot skice, miselne vzorce...).
- **Avditivni stil (slušni)** - ima rad predavanja, razprave in si tam veliko zapomni, pri učenju uporablja notranji dialog, vse si zapomni po vrsti, po korakih in bolje govori kot piše.
- **Kinestetični stil (čutno-čustveni)** - stvari se dotika, se jim približa, uči se ob ravnanju s predmeti (na laboratorijskih vajah), si več zapomni med hojo, govori počasi, važnejši mu je dober občutek kot videz.

ZA UČENJE JE ZELO POMEMBNO
BRANJE

STRATEGIJE USPEŠNEGA BRANJA

- Bralne učne spretnosti ali strategije delimo na:
 1. **predbralne** - iskanje virov in podatkov v knjigah
 2. **bralne** - branje z razumevanjem in ugotavljanje bistva
 3. **po branju** - poročanje o prebranem
- Glede na namen branja se razlikuje 6 tehnik branja:

🌸 Preletavanje	🌸 Najtemeljitejše branje
🌸 Pregledovanje	🌸 Kritično branje
🌸 Temeljito branje	🌸 Ustvarjalno branje

METODA PV3P

- Pomeni:

- 🌸 **P**REGLEDATI

- 🌸 **V**PRAŠATI

- 🌸 **P**REBRATI

- 🌸 **P**ONOVITI

- 🌸 **P**ONOVNO PREGLEDATI

PV3P skuša povezati pregled nad celoto z osredotočenostjo na dele.

PODČRTOVANJE

- je oblika **poudarjanja** bistva v prebranem
- z njim pričnemo, ko določeno poglavje ali del snovi že pozorno preberemo in miselno razčlenimo
- podčrtamo bistvene dele snovi, **ne** pa celih stavkov
- podčrtati smemo **največ 20 odstotkov** gradiva
- koristni so **različni načini podčrtovanja** - z debelo, tanko, ravno, vijugasto, strnjeno ali prekinjeno črto
- pomembno je tudi podčrtovanje z različnimi **svinčniki, markerji, različnimi barvami**

PRIMER PRAVILNEGA PODČRTOVANJA

LEDENA DOBA, glacialna doba, hladna doba, obdobje zemeljske zgodovine, ko se je zaradi ohladitve (8-12 stopinj nižje temperature od današnjih) znižala snežna meja za ok. 1000 m in se je v večjih geografskih širinah in višinah nabrala velikanska količina snega in ledu, ki je kot celinski led (do 3000 m debel) ali kot ledeniki preplavila sicer nezaledenela področja. S tem v zvezi so se premaknili klimatski pasovi; v današnjih subtropskih področjih so bila pluvialna obdobja. L.d. so znane iz algonkija, devona, permokarbonskega in kvartarja. Vzroki l.d. še niso pojasnjeni. Hipoteze slone deloma na premaknitvah ali na potovanjih Zemljinih tečajev, na spremembah solarne konstante, na atmosferskih razmerah ali na terestičnih pojavih. Za sedanje Zemljino površje je pomembna kvartarna l.d., ki se je začela pred več kot 1 min. let in se je končala pred ok. 10000 leti. Zaradi erozijskega in akumulacijskega delovanja, potujočega ledu in ledeniških voda so se izoblikovale glacialne pokrajine. Na obrobni periglacialnih območij (sicer brez ledenega pokrova, toda z vegetacijo siromašnih) je prišlo do posebnih procesov preperevanja in do navejanja puhlice.

IZPISKI IN POVZETKI

- Good in Brophy navajata naslednja pravila za uspešno povzemanje in izpisovanje:
 - ✿ izločiti nepomembne podrobnosti
 - ✿ poiskati nadrejen pojem in z njim
 - ✿ nadomestiti več podrejenih (manj pomembnih)
 - ✿ poiskati bistveni stavek in z njim
 - ✿ nadomestiti več njemu podrejenih stavkov.
- S snovjo se moramo najprej seznaniti in spoznati, kaj je v njej pomembno
- S svojimi besedami pregledno prikažemo njihovo povezanost in izpišemo najvažnejše podatke

MISELNI VZORCI IN POJMOVNE MREŽE

- Gre za **zapisovanje ključnih besed** v razvejano razporeditev

o Glavna pravila, ki jih pri miselnih vzorcih upoštevamo, so:

- ❁ miselni vzorec začnemo oblikovati na **sredini lista** papirja,
- ❁ v sredino zapišemo **ključno misel oz. temo** besedila, ki najbolje povzema bistvo,
- ❁ zapisujemo le **ključne besede**,
- ❁ med seboj jih povezujemo s **puščicami** ali **črtami**
- ❁ na vsaki črti naj bo le **ena** beseda,
- ❁ za ločevanje bolj in manj pomembnih informacij lahko uporabljamo različne barve, različno velikost črk, razne simbole in slike,
- ❁ detajli miselnega vzorca naj bodo izstopajoči, saj si jih tako boljše zapomnimo,
- ❁ zaželeni sta **izvirnost** in **humor**,
- ❁ uporabljamo domišljijo,

ZAPISKI

- Prvi pogoj za pisanje dobrih zapiskov je **pozorno poslušanje razlage**.
- Usmerjeni moramo biti na **pomen** in **smisel** stavkov.
- Poslušamo in zapisujemo misli, **ne** besede.
- Najprej poslušajmo predavatelja, vse dokler ne oblikuje zaključne misli. Šele potem to misel zapišimo in obenem poslušajmo, da bomo ujeli novo misel in njeno zvezo s prejšnjo. Nato zapišimo to novo misel in tako dalje.
- Pomembno je, da so **čitljivi** in **pregledni**. To naredimo, če naslove, podnaslove in pomembnejše misli jasno **poudarimo**.

Delo z UČBENIKOM:

- ❑ **OGLEJ** si UČBENIK že na začetku šolskega leta.
- ❑ Pri učenju bodi vedno **USTVARJALEC**.

Slabe učne navade učencev pri delu z učbenikom:

- med branjem strokovnega gradiva preskočijo grafikone, skice, tabele, slike, zemljevide,
- manj znanih pojmov ne iščejo v slovarju, leksikonu, enciklopediji (niso navajeni na razlago tujih besed),
- med učenjem ne podčrtujejo pomembnih misli in pojmov,
- ne pregledajo najprej naslovov, kazala, opomb, spremne besede, ko se učijo iz učbenika,
- ne delajo si zapiskov oz. miselnih vzorcev oz. izpisujejo ključnih besed,
- učijo se, ko čutijo za to primerno razpoloženje (škoda, da nekateri to malokdaj začutijo),

Slabe učne navade učencev pri delu z učbenikom(nadaljevanje):

- podobne predmete (zgodovino, zemljepis, biologijo) se učijo zaporedoma,
- učno gradivo ponavljajo tako, da ga ponovno preberejo, celo trikrat, štirikrat (učenje na pamet brez temeljitega razumevanja, učenje podrobnosti,...),
- berejo glasno,
- učijo se le pred spraševanjem in kontrolnimi nalogami
- med učenjem premišljujejo mnogo o svojih problemih (predvsem 7. in 8. razred),
- zaradi pretiranega učenja slabo spijo, so preutrujeni in siti šole (nimajo racionalnih metod učenja - manj truda v krajšem času).

UČENJE S POSLUŠANJEM

- Učitelj vas ves čas **spodbuja**, da učinkovito **poslušate** in vas **opozarja** na naslednje:
 - ❁ pozorni bodite na **namige**, ki strukturirajo snov,
 - ❁ med učiteljevo razlago se aktivno **samosprašujete**,
 - ❁ v mislih si odgovarjajte na vprašanja,
 - ❁ **selektivno** in **pregledno** zapisujete po razlagi.

UČENJE CELOTE ALI PO DELIH

○ Učenje snovi se lahko lotimo na dva načina:

✿ Celostna metoda učenja:

- če je snov lažja, tekoča, pripovedna,
- če je učenec dovolj sposoben in to snov že pozna,
- če učenca snov zanima.

✿ Učenje po manjših delih:

- če je snov težja, zgoščena,
- če je učenec manj sposoben, snov je zanj nova,
- če učenca snov ne zanima,

Možna je kombinacija obeh načinov učenja.

○ GLAVNE ZAPOREDNE STOPNJE PRI UČENJU TEKSTA:

- ❁ Preglejmo oz. preletimo celotno snov.
- ❁ Razdelimo jo na smiselne enote ali dele.
- ❁ Pozorno preberimo prvi del snovi.
- ❁ Ko prebrano snov dobro razumemo in osvojimo, aktivno obnovimo prebrano snov.
- ❁ Na koncu še enkrat samostojno obnovimo in preglejmo celotno snov.

NEKAJ PREDLOGOV KAKO SE UČIMO POSAMEZNE PREDMETE

Sklopi šolskih predmetov

1. sklop -

JEZIKI:

Učenje tujih jezikov je le prilagajanje tuji izreki in tujemu načinu mišljenja.

Izhodišče učenja vseh jezikov je *materinščina*.

Pri učenju *tujih jezikov* se učimo ugibanja, sklepanja, predpostavljjanja, kombiniranja in iznajdljivosti.

Kadar preberemo stavek na primer v angleščini in od sedmih besed ne razumemo dveh, moramo poskusiti iz smisla preostalih petih besed uganiti pomen teh dveh neznanih besed. Pomembno je, da ne segamo takoj po slovarjih, ampak je pomembno, da uporabimo svojo pamet.

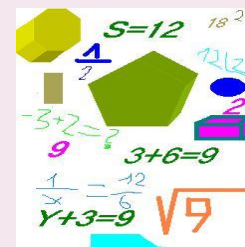

2. sklop - NARAVOSLOVNE VEDE:

- *matematika* in *fizika* ter *biologija* in *kemija* so paroma neločljive vede,
- pri učenju teh znanj se mora učenec učiti predvsem logičnega mišljenja in pridobiva dragoceno sposobnost predstavljanja nekega dogajanja,
- če si ob neki skici, risbi ali načrtu učenec zna predstavljati delovanje stroja ali fino presnavljanje v celicah živega bitja, bo s tem dobil to dragoceno sposobnost, ki mu bo v življenju še in še koristila,
- formul se naj ne bi učili učenci na pamet. Vsako formulo je treba razumeti, saj ni bila napisana zato, da bi nam oteževala učenje, ampak zato, da bi nam uporabo znanja olajšala. Zato je formule potrebno natančno razumeti.

ploščina pravokotnika je: $a \cdot b$
(torej: dolžina krat širina),

kemijska formula za vodo je H_2O
(torej: dva atoma vodika na en atom kisika)

3. sklop - DRUŽBOSLOVNE VEDE:

- *Zemljepis (kraj)* in *zgodovina (dogodek)* sta vedi, ki obravnavata tako rekoč isto znanje,
- **UČENJE ZGODOVINE**
- Pri učenju poleg zvezka uporablaj še učbenik, DZ, knjige, leksikone, atlas, ...
- Pri učenju iz učbenika uporablaj različne strategije, ki si jih spoznal in ti najbolj ustrezajo.
- Pomagaj si s vprašalnicami KAJ, KJE, KDO, KAKO, ZAKAJ.
- Snov večkrat ponovi, dokler ne znaš.
- Zgodovine in geografije se nikoli ne uči brez zemljevida.

4. sklop - UMETNOST:

- o *likovna in glasbena umetnost* izražata iskanje lepote,
- o že pračlovek, ki je naredil skodelico iz kamna in jo okrasil z vijugo,
- o svoja podzemska bivališča je porisal z risbami, ki jih lahko občudujemo še danes,
- o s plesom in glasbo je izražal svoja čustva, iskal tolažbo v nesreči, vzklikal od veselja v sreči,
- o ne glede na to, česa se učimo, si ob tem poleg znanja nabiramo vrsto dragocenih lastnosti: prizadevnost, natančnost, vztrajnost, samostojnost, sposobnost ocenjevanja, kritičnost,...

ZAKONEC

1. **KDO** JE TISTI, KI NAJ SE UČI? **JAZ!**
2. **KDAJ** NAJ SE UČIM? **Ob pravem času.**
3. **KJE** NAJ SE UČIM? **Kjer se najbolje počutim.**

**PA NE POZABITE,
UČENJE MORA BITI
TUDI ZABAVNO**

HVALA ZA POZORNOST

Pripravila: mag. Marinka Drogenik

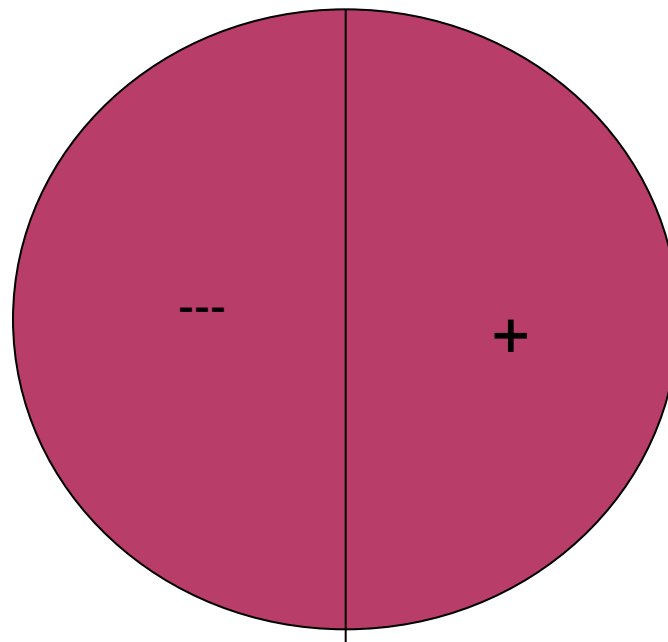

DELAVNICE:

- **ZAKAJ SE UČIM**
- **OBLIKOVANJE CILJEV**
- **SAMOSPODBUDA**
- **NAČRTOVANJE IN ORGANIZACIJA**
- **STILI ZAZNAVANJA**
- **PODČRTOVANJE IN MISELNI VZORCI**
- **METODA PV3P**
- **UČENJE POSAMEZNIH PREDMETOV**
- **PONAVLJANJE**
- **KO JE ZNANJE TREBA POKAZATI**
- **(SAMO)EVALVACIJA**

NAŠE LASTNO UČENJE
PODPORNIKI UČENJU
AMIGDALA
NAVDUŠITI ZA UČENJE

SCENARIJ
SESTAVLJANJKA I
VOŽNJA Z BALONOM

